COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 23.2.2022
SWD(2022) 43 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI

REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI

care însoţeşte documentul

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

privind diligența necesară în materie de durabilitate a întreprinderilor și de modificare a Directivei (UE) 2019/1937

{COM(2022) 71 final} - {SEC(2022) 95 final} - {SWD(2022) 38 final} - {SWD(2022) 39 final} - {SWD(2022) 42 final}

Fișă rezumat

Evaluarea impactului Propunerii de directivă privind guvernanța corporativă durabilă

A. Necesitatea de a acționa

Care este problema și de ce este o problemă la nivelul UE?

Principala problemă abordată este **necesitatea de a consolida sustenabilitatea sistemelor de guvernanță și de gestionare corporativă**, cu două dimensiuni: 1) **interesele părților interesate și riscurile (în materie de durabilitate) legate de părțile interesate ce vizează întreprinderile nu sunt avute în vedere în mod suficient** în cadrul sistemelor și deciziilor de gestionare a riscurilor la nivelul întreprinderilor; 2) întreprinderile **nu își atenuează suficient impactul negativ asupra drepturilor omului și asupra mediului**, nu au sisteme de guvernanță și de gestionare adecvate și nu iau măsuri adecvate pentru reducerea impactului lor negativ. **Factorii determinanți** ai problemelor sunt **disfuncționalitățile pieței**, de exemplu faptul că întreprinderile și administratorii se concentrează pe obiective pe termen scurt sau existența unor **deficiențe în materie de reglementare** generate de norme naționale neclare și divergente (inclusiv cele în curs de adoptare) și de cadre voluntare ineficace. Problema are o **dimensiune europeană**, deoarece întreprinderile și investitorii își desfășoară activitatea la nivel transfrontalier, lanțurile de aprovizionare sunt transnaționale, iar disfuncționalitățile identificate ale pieței sunt sistemice. Se preconizează că problema **va lua amploare în timp**: este posibil ca identificarea riscurilor și gradul de conștientizare să se îmbunătățească, dar nu se așteaptă ca schimbările să fie suficient de rapide, de uniforme, de sistemice și de larg răspândite.

Care este rezultatul urmărit?

Obiectivul general este de a exploata mai bine potențialul pieței unice pentru a contribui la tranziția către o economie durabilă, de a promova crearea de valoare durabilă și de a îmbunătăți performanța și reziliența pe termen lung a întreprinderilor din UE. **Obiectivele specifice** sunt: clarificarea a ceea ce se așteaptă din partea administratorilor de întreprinderi în îndeplinirea obligației lor de a acționa în interesul societății; promovarea integrării riscurilor și impacturilor legate de durabilitate în gestionarea riscurilor corporative; creșterea responsabilității pentru identificarea, prevenirea și atenuarea impactului negativ, inclusiv în lanțurile valorice; îmbunătățirea accesului la măsuri reparatorii; îmbunătățirea practicilor de guvernanță corporativă pentru o mai bună integrare a durabilității în procesul decizional al administratorilor și al întreprinderilor.

Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE (subsidiaritate)?

Acțiunea individuală a unor state membre **nu poate atinge în mod satisfăcător obiectivele**, din cauza dimensiunii UE/globale a problemei. Normele UE au șanse mai mari de a atenua presiunile pe termen scurt asupra întreprinderilor. Noile norme ale UE ar urma să se bazeze pe cadrul de guvernanță corporativă existent la nivelul UE. Intervenția UE poate asigura o voce puternică a UE la nivel mondial.

B. Soluții

Care sunt diferitele opțiuni disponibile pentru atingerea obiectivelor? Există o opțiune preferată? Dacă nu, de ce?

Opțiunile au fost luate în considerare în principal în ceea ce privește obligația de diligență a întreprinderilor și obligațiile administratorilor. Opțiunile fără caracter de reglementare au fost eliminate, deoarece s-au dovedit a fi ineficace și ineficiente. În ceea ce privește obligația de diligență, anumite opțiuni de reglementare (de exemplu, obligație sau răspundere limitată la primul nivel al lanțului valoric) au fost, de asemenea, eliminate din cauza ineficacității. Opțiunile reținute variază în ceea ce privește abordarea generală (sectorială – orizontală) și domeniul de aplicare personal. **Se propune un pachet preferat de opțiuni, care se completează reciproc**. În ceea ce privește **diligența necesară a întreprinderilor**, ar urma să se introducă o obligație orizontală de diligență în sarcina societăților mari cu

răspundere limitată (*large limited liability companies* - LLC) (definite folosindu-se două seturi alternative posibile de criterii: numărul de angajați și cifra de afaceri), combinată cu un regim simplificat care să vizeze cele mai importante aspecte pentru LLC-urile mijlocii și cu capitalizare medie în sectoarele în care este mai probabil să apară efecte negative asupra mediului și a drepturilor omului (sectoare cu impact puternic). Normele UE privind răspunderea civilă armonizată și asigurarea respectării normelor administrative ar urma să sprijine acest lucru. Vor fi incluse întreprinderile din țări terțe care generează o cifră de afaceri semnificativă în UE. În ceea ce privește **obligațiile administratorilor**, opțiunea preferată ar urma să clarifice în mod armonizat obligația administratorilor de a acționa în interesul societății în cazul tuturor LLC-urilor (reglementate de legislațiile naționale privind societățile comerciale). Acest lucru ar urma să fie susținut de o serie de obligații specifice ale administratorilor (de exemplu, legate de gestionarea riscurilor sau de implicarea părților interesate) pentru întreprinderile mari și ar urma să fie introduse treptat pentru LLC-urile mijlocii cu impact ridicat și pentru IMM-urile cotate la bursă. Obligațiile administratorilor care pun în aplicare obligația de diligență a întreprinderilor se aplică acelorași societăți. Obligațiile specifice suplimentare ale administratorilor legate de stabilirea de strategii cu obiective bazate pe date științifice s-ar aplica întreprinderilor de dimensiuni mari cu peste 1 000 de angajați. Plus o clauză generală conform căreia **remunerarea** ar trebui să faciliteze sau cel puțin să nu împiedice respectarea noilor norme.

Care sunt punctele de vedere ale diferitelor părți interesate? Care sunt susținătorii fiecărei opțiuni?

Activitățile consultative, în special consultarea publică în cadrul căreia s-au primit aproape o jumătate de milion de răspunsuri, demonstrează un sprijin general pentru obiectivul acțiunii UE și pentru majoritatea acțiunilor propuse. În ceea ce privește **obligațiile administratorilor**, majoritatea respondenților din toate grupurile de părți interesate au recunoscut necesitatea ca întreprinderile și administratorii să țină seama de interesele părților interesate în deciziile corporative, în special în ceea ce privește integrarea durabilității în strategia corporativă, cu cel mai mare sprijin din partea ONG-urilor, urmată de societățile individuale și de asociațiile de întreprinderi. Acestea din urmă și-au exprimat îngrijorarea cu privire la stabilirea unor obiective măsurabile și la echilibrarea intereselor tuturor părților interesate. În ceea ce privește **diligența necesară a întreprinderilor**, toate grupurile de părți interesate sunt de acord, într-o majoritate covârșitoare, cu necesitatea unui cadru juridic orizontal la nivelul UE, care să asigure un cadru armonizat, condiții de concurență echitabile și securitate juridică. Există un sprijin general pentru o abordare ambițioasă în ceea ce privește conținutul obligației de diligență, în concordanță cu opțiunea preferată. În ceea ce privește reducerea sarcinii asupra IMM-urilor, sunt considerate eficace măsuri precum adoptarea unui set de instrumente, înființarea de birouri naționale de asistență, acordarea de sprijin pentru consolidarea capacităților, inclusiv prin finanțare și oferirea de orientări fără caracter obligatoriu. **Remunerația** pare a fi recunoscută ca fiind complementară, cu răspunsuri oarecum limitate.

C. Impactul opțiunii preferate

Care sunt avantajele opțiunii preferate (sau ale opțiunilor principale, dacă nu există o opțiune preferată)?

Pachetul de opțiuni preferate ar permite **întreprinderilor** să își îmbunătățească performanțele financiare, pe baza mai multor factori precum: o mai bună gestionare a riscurilor, o eficiență operațională sporită și economii de costuri, o mai bună reziliență, mai multă inovare. Nu toate beneficiile vor apărea imediat, unele se pot manifesta pe termen mediu și lung și acestea nici nu vor apărea în mod egal pentru toate întreprinderile vizate. Se preconizează un **impact pozitiv asupra drepturilor omului**, inclusiv asupra drepturilor lucrătorilor, **și asupra mediului**, inclusiv în țările terțe în care se află lanțuri de aprovizionare. Pachetul preferat ar fi eficace în obținerea acestor beneficii.

Care sunt costurile aferente opțiunii preferate (dacă există; în caz contrar, ale opțiunilor principale)?

Costurile de asigurare a conformității pentru întreprinderi constau în costuri de stabilire și de funcționare a proceselor și procedurilor de diligență necesară și în costuri de tranziție, și anume cheltuieli și investiții

necesare pentru a-și modifica operațiunile și lanțurile valorice pentru a atenua efectele negative. Costurile suplimentare de raportare către public vor fi suportate numai de întreprinderile mijlocii necotate la bursă cu impact ridicat, deoarece acestea nu fac obiectul propunerii Comisiei referitoare la Directiva privind raportarea de către întreprinderi de informații privind durabilitatea. Costurile directe de asigurare a conformității, ținând seama de numărul de întreprinderi afectate, se estimează la 500-680 milioane EUR – costuri unice – și 1,72-2,37 miliarde EUR – costuri recurente (anuale) – (în funcție de criteriile selectate privind numărul de angajați/cifra de afaceri pentru a defini întreprinderile mari care fac obiectul normelor privind diligența necesară). Unele societăți (filiale, parteneri din lanțul valoric) care nu intră în domeniul de aplicare al inițiativei ar urma să suporte costuri indirecte (costuri „în cascadă”). Obligațiile administratorilor vor implica un cost unic de 445 milioane EUR, în timp ce impactul remunerării asupra costurilor este foarte limitat.

Care sunt efectele asupra IMM-urilor și asupra competitivității?

În cadrul pachetului preferat, întreprinderile mici și microîntreprinderile sunt excluse de la aplicarea măsurilor de diligență necesară; întreprinderile mijlocii și cu capitalizare medie fac obiectul măsurilor numai atunci când își desfășoară activitatea în sectoare economice cu un impact deosebit de puternic, cu obligații mai bine orientate și introduse treptat. După cum s-a descris, se preconizează un efect indirect asupra tuturor întreprinderilor care fac parte din lanțurile valorice; prin urmare, pachetul preferat include măsuri prin care să se prevină ca sarcina de asigurare a conformității să le revină partenerilor din lanțul valoric al IMM-urilor, în timp ce măsurile de sprijin suplimentare vor contribui, de asemenea, la reducerea la minimum a costurilor pentru IMM-uri. În general, opțiunea preferată ar trebui să conducă la îmbunătățirea rezilienței întreprinderilor și a performanței pe termen lung (a se vedea secțiunea privind avantajele opțiunii preferate), în special pe termen mediu și lung, cu beneficii similare la nivelul economiei. Întrucât impactul asupra costurilor este relativ scăzut în comparație cu veniturile societăților, nu se preconizează denaturări negative semnificative în ceea ce privește competitivitatea întreprinderilor din UE pe piețele mondiale și se preconizează un impact pozitiv asupra competitivității pe termen mediu și lung.

Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și a administrațiilor naționale?

În cadrul opțiunii preferate, costurile totale de supraveghere pentru administrațiile publice în toate statele membre ar urma să fie de 0,13 milioane EUR – cost unic – și de 7,86-11,2 milioane EUR – costuri anuale recurente – (în funcție de criteriile selectate privind numărul de angajați/cifra de afaceri pentru a defini întreprinderile mari care fac obiectul normelor privind diligența necesară). Aceste calcule se aplică supravegherii bazate pe riscuri în ceea ce privește respectarea obligației de diligență. Nu se preconizează costuri suplimentare de supraveghere pentru obligațiile administratorilor și pentru partea referitoare la remunerarea acestora. Este posibil ca statele membre să fie nevoite să suporte unele costuri suplimentare reduse de asigurare a respectării legislației, generate de litigii.

Vor exista și alte efecte semnificative?

Din cauza impactului global resimțit prin intermediul lanțurilor valorice, vor fi afectate întreprinderile și economiile din țări terțe. Se preconizează că vor exista efecte pozitive asupra drepturilor omului și asupra mediului, precum și asupra comunităților locale, prin creșterea gradului de sensibilizare a părților interesate, îmbunătățirea practicilor legate de durabilitate, adoptarea sporită a standardelor internaționale în țările în curs de dezvoltare, un acces mai bun la măsuri reparatorii pentru victime și realizarea de investiții durabile. Printre posibilele efecte negative se numără: costurile de asigurare a conformității suportate de întreprinderile din țări terțe și mutarea ulterioară a producătorilor din țări terțe pe piețe necontrolate ale produselor; riscul ca întreprinderile să treacă la furnizori mai puțin riscanți. Sunt descrise măsuri de atenuare.

Proporționalitate?
Măsurile propuse nu depășesc ceea ce este necesar pentru a aborda factorii determinanți ai problemelor și pentru a atinge obiectivele inițiativei. Sarcina impusă întreprinderilor ca urmare a costurilor de asigurare a conformității a fost adaptată în funcție de dimensiunile, resursele disponibile și profilurile de risc ale întreprinderilor (a se vedea, de asemenea, secțiunea dedicată impactului asupra IMMurilor, de mai sus).
D. Acțiuni ulterioare
Când va fi reexaminată politica?
În termen de 5 ani de la transpunere, ținând seama de timpul necesar pentru aplicare și colectarea datelor.